

Inkomenseffect Rapportage 2025

De bestedingsruimte van minimahuishoudens
in de gemeente Almelo

Opdrachtgever Gemeente Almelo

Datum

Juli 2025

Auteurs

Anieta Boer
Maaïke Bonnema

KWIZ

Stavangerweg 23 - 5
9723 JC Groningen
050 - 5252473
contact@kwiz.nl

Uitgave

Deze publicatie is een uitgave van KWIZ. Het overnemen van cijfers en/ of teksten is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld. Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd en/ of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook zonder voorafgaande toestemming van KWIZ.

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Samenvatting.....	2
1. Introductie op de inkomenseffecten	3
1.1. Voorbeeldhuishoudens	3
1.2. Totaal inkomen	3
1.3. Totale uitgaven	3
1.4. Impact van het gemeentelijke beleid	4
1.5. Uitgangspunten.....	6
1.6. Kanttekening	7
2. Inkomenseffecten	8
2.1. Alleenstaande	8
2.2. Paar zonder kinderen	10
2.3. Alleenstaande ouder met kinderen van 8 en 13 jaar	11
2.4. Paar met kinderen van 8 en 13 jaar	12
2.5. Alleenstaande AOW-leeftijd	14
2.6. Paar AOW-leeftijd	15
2.7. Huishoudens met een langdurig minimuminkomen	16
3. Analyse van de resultaten	17
3.1. Effect van de gemeentelijke regelingen op rondkomen	17
3.2. Financiële effecten bij werkaanvaarding	17
3.2.1. Effect van de inkomensstijging ten opzichte van de bijstand	18
3.2.2. Effect van de inkomensstijging voor huishoudens die niet uit de bijstand komen	19
3.3. Huishoudens met een langdurig minimuminkomen	19
Bijlage 1. Overzicht minimaregelingen	20
Bijlage 2. Financieel maandoverzicht.....	22
Bijlage 3. Uitsplitsing gemeentelijke bijdragen	28

Inleiding

Aanleiding van het onderzoek

In opdracht van de Rekenkamer Almelo heeft KWIZ in 2024 een onderzoek uitgevoerd naar het beleid en de uitvoering rond armoede in de gemeente Almelo. Op basis van dit onderzoek heeft de Rekenkamer een aantal aanbevelingen geformuleerd. Momenteel werkt de gemeente aan de implementatie van deze aanbevelingen.

Eén van de aanbevelingen betreft het uitvoeren van een Inkomenseffect Rapportage om inzicht te krijgen in de bestedingsruimte van minimahuishoudens en het effect van het lokale armoedebelief hierop. In opdracht van de gemeente Almelo geeft KWIZ in voorliggend rapport inzicht in de effecten van de landelijke en lokale ondersteuningsmogelijkheden op de bestedingsruimte van inwoners.

Inkomenseffect Rapportage (IER)

We berekenen voor zes verschillende voorbeeldhuishoudtypen met verschillende inkomensniveaus hoeveel zij maandelijks aan gemeentelijke regelingen en landelijke toeslagen kunnen ontvangen. Het gaat om inkomens van 100, 110, 120 en 130 procent van het Wettelijk sociaal minimum (Wsm), en voor langdurige minimahuishoudens. Meer specifiek gaat het om de effecten van het vergaren van meer inkomen (bijv. vanuit een bijstandssituatie). Met behulp van landelijke inkomensnormen, landelijke toeslagen en informatie over gemeentelijke regelingen is per huishoudtype het inkomen bepaald. Vanuit verschillende bronnen stellen we daarnaast per huishoudtype een bedrag aan uitgaven vast. Waar mogelijk baseren wij de uitgaven op lokale tarieven. Ten slotte worden de gemeentelijke regelingen omgezet in een maandbedrag. Op die manier ontstaat per huishoudtype een overzicht van de inkomsten en uitgaven per maand.

Opzet rapportage

Allereerst worden de belangrijkste resultaten besproken in de samenvatting. In hoofdstuk 1 wordt de onderzoeksmethodiek nader toegelicht. In hoofdstuk 2 geven we de inkomenseffecten weer per huishouden, waarbij we onderscheid maken tussen huishoudens die wel of niet langdurig een minimuminkomen hebben. In hoofdstuk 3 staat een analyse van de inkomenseffecten. Bijlage 1 geeft een overzicht van de minimaregelingen in de gemeente. In bijlage 2 wordt het financiële maandoverzicht van ieder huishoudtype weergegeven. In bijlage 3 staat per huishoudtype een uitsplitsing van de gemeentelijke bijdragen.

Samenvatting

In de samenvatting staan de belangrijkste bevindingen vanuit de Inkomenseffect Rapportage weergegeven.

Effect van de gemeentelijke regelingen op rondkomen

- De gemeentelijke regelingen bieden (extra) financiële bestedingsruimte voor alle huishoudens bij de laagste inkomens.
- **Paren zonder kinderen** zijn op bijstandsniveau **afhankelijk van de gemeentelijke regelingen** om rond te komen.
- **Paren met kinderen** kunnen zonder het gebruik van de gemeentelijke regelingen **nét rond komen** op bijstandsniveau. Bij financiële tegenslagen komen zij maandelijks al snel in de min uit.
- De overige huishoudens kunnen maandelijks rondkomen met en zonder de gemeentelijke regelingen.

De berekende inkomenseffecten in dit rapport zijn gebaseerd op gemiddelden. De bestedingsruimte van huishoudens met een andere situatie, zoals het hebben van schulden of andere kostenposten (bijvoorbeeld voor huisdieren, roken of hogere zorgkosten), ziet er al snel anders uit. De resultaten geven een indicatie van de bestedingsruimte van de doelgroep en de impact van het gemeentelijke beleid hierop.

Financiële effecten bij werkaanvaarding

- **Alle huishoudens gaan erop vooruit wanneer zij gaan werken vanuit de bijstand.** Ze krijgen namelijk te maken met een maandbudget dat in de plus uitkomt of ruimer wordt bij een inkomensstijging ten opzichte van de bijstand (dit geldt zowel voor de huishoudens die van geen gemeentelijke regelingen gebruikmaken, als voor de huishoudens met een realistisch regelingengebruik en de huishoudens die gebruikmaken van alle regelingen van de gemeente).
- **Het wegvallen van gemeentelijke regelingen** (al dan niet in combinatie met afnemende toeslagen) **zorgt bij extra werkaanvaarding in geen van de voorbeeldsituaties voor een terugval in het maandbudget.** De stijging in het inkomen compenseert het wegvallen van de gemeentelijke regelingen en de afname van de landelijke toeslagen voldoende. Het loont voor huishoudens dus om (meer) te gaan werken.

1. Introductie op de inkomenseffecten

In deze paragraaf bespreken we de onderzoeksmethode en aannames van de Inkomenseffect Rapportage (IER). Hierbij geven we een overzicht van de verschillende inkomsten en uitgaven die worden onderscheiden in dit rapport.

1.1. Voorbeeldhuishoudens

We berekenen de inkomenseffecten van het lokale en landelijke beleid in 2025 voor de volgende zes huishoudtypen:

Niet AOW-gerechtigden

- Alleenstaande
- Paar zonder kinderen
- Alleenstaande ouder met twee kinderen (8 en 13 jaar)
- Paar (twee volwassenen) met twee kinderen (8 en 13 jaar)

AOW-gerechtigden

- Alleenstaande
- Paar (twee volwassenen)

Inkomenshoogte

We brengen de inkomenseffecten in beeld voor huishoudens met inkomens van 100, 110, 120 en 130 procent wettelijk sociaal minimum (Wsm). Daarnaast berekenen we de inkomenseffecten voor huishoudens die al langer dan vijf jaar een minimuminkomen hebben (langdurige minima).

1.2. Totaal inkomen

Het totaal inkomen van de minimahuishoudens is opgebouwd uit het netto-inkomen, eventuele gemeentelijke regelingen en diverse toeslagen van het Rijk. Specifiek gaat het om de volgende categorieën:

- Netto-inkomen inclusief vakantietoeslag
- Bijdrage Rijk:
 - huurtoeslag
 - zorgtoeslag
 - kinderbijslag
 - kindgebonden budget
 - combinatiekorting
- Gemeentelijke minimaregelingen

1.3. Totale uitgaven

De uitgaven¹ zijn gecategoriseerd naar:

- Basisuitgaven:

¹ Per uitgave is gespecificeerd vanuit welke bron de informatie afkomstig is. De volgende kostenposten zijn gebaseerd op normbedragen van het Nibud: overige verzekeringen, vervoerskosten, reserveringsuitgaven, huishoudelijke uitgaven, werkgerelateerde kosten en sociale participatie. De cijfers zijn afkomstig uit het Budgethandboek 2024 van het Nibud (eenenveertigste editie).

- vaste lasten: uitgaven die maandelijks terugkomen. Voorbeelden zijn huur², energie- en waterkosten³, zorgverzekering⁴, overige verzekeringen en vervoerskosten;
- reserveringsuitgaven: uitgaven die niet regelmatig voorkomen en waarvan de hoogte vooraf niet bekend is. Voorbeelden zijn kosten voor inventaris, kleding en het eigen risico voor de zorgverzekering;
- huishoudelijke uitgaven. Dit zijn terugkerende uitgaven aan voeding, persoonlijke verzorging en dergelijke;
- uitgaven voor onderwijs⁵ en (buitenschoolse) opvang⁶;
- werkgerelateerde uitgaven: uitgaven die gemaakt worden als een persoon werkt. Voorbeelden zijn de kosten van woon-werkverkeer en werkkleding.
- Uitgaven om mee te doen in de samenleving (participatie uitgaven):
 - kosten voor sociale participatie. Dit kan worden uitgegeven aan sociale en recreatieve activiteiten, dit is het bedrag waardoor mensen kunnen meedoen.

Voor de uitgaven is waar mogelijk uitgegaan van lokale tarieven. Voorbeelden hiervan zijn de huur, water, energiekosten en lokale heffingen. De andere uitgaven zijn gebaseerd op gemiddelde normbedragen. Deze zijn terug te vinden in de begrotingen per huishoudtype in bijlage 2.

1.4. Impact van het gemeentelijke beleid

Specificatie gemeentelijke minimaregelingen⁷

In onderstaande tabel is weergegeven welke regelingen in de begrotingen van de voorbeeldhuishoudens zijn verwerkt.

Tabel 1.4.1 Gemeentelijke minimaregelingen in Almelo

Regelingen opgenomen in begrotingen	Inkomensgrens 2025
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	100% Wsm
Collectieve zorgverzekering via Menzis	115% Wsm
Individuele inkomenstoelag	101% Wsm (> 5 jaar)
Almelo Doe(t) mee	115% Wsm
Jeugdfonds Almelo	115% Wsm
Regelingen niet opgenomen in begrotingen	
Bijzondere bijstand	Getrapte draagkracht-berekening
FIXbrigade	-
Studietoelag	Situatieafhankelijk

Niet meegenomen regelingen

Een aantal regelingen wordt niet meegenomen in de berekeningen en begrotingen. In de meeste gevallen gaat het om een regeling die incidenteel wordt verstrekt of een beperkte doelgroep heeft. Hieronder staat beschreven wat de precieze reden is dat de regeling niet is meegenomen.

- De bijzondere bijstand is niet meegenomen in de berekeningen omdat deze vorm van bijstand wordt verstrekt voor noodzakelijke onvermijdbare individuele uitgaven en dit niet maandelijks bij iedereen voorkomt.

² Deze bedragen zijn gebaseerd op huurtoeslaggegevens van de Rijksoverheid over de gemeente.

³ De kosten voor water zijn gebaseerd op de tarieven van Vitens. De kosten voor gas en elektriciteit zijn gebaseerd op de tarieven van Engie (Nederlandse Groene Stroom en Aardgas).

⁴ De premie voor de zorgverzekering is gebaseerd op een gemiddeld bedrag van acht grote zorgverzekeraars.

⁵ Deze kosten zijn gebaseerd op de Schoolkostenmonitor van de Rijksoverheid.

⁶ De tarieven voor buitenschoolse opvang en kinderopvang zijn gebaseerd op de maximale uurtarieven van de Rijksoverheid.

⁷ In bijlage 1 staan de voorwaarden en vergoedingen per regeling beschreven.

- Inwoners kunnen via de FIXbrigade gratis isolatiehulp krijgen van Energiefixers, door middel van bijvoorbeeld gratis energiebesparende producten en/of advies. Wegens de incidentele aard van deze regeling is hij niet meegenomen in de berekening van de inkomenseffecten.
- De studietoelage is eveneens niet doorgerekend in de financiële overzichten. Deze regeling kent een specifieke doelgroep; studenten met een lichamelijke of psychische beperking, die niet in staat zijn naast hun studie te werken. In deze inkomenseffectrapportage is geen huishouden opgenomen waarbij deze regeling van toepassing is.

Gebruik en effect van gemeentelijke minimaregelingen

In deze rapportage berekenen wij de inkomenseffecten van de verschillende huishoudens wanneer zij gebruikmaken van de beschikbare gemeentelijke regelingen. In de praktijk is de ervaring echter dat huishoudens niet of gedeeltelijk gebruikmaken van de regelingen. In werkelijkheid zal het budget na alle uitgaven waarschijnlijk vaak lager uitvallen. Ter vergelijking geven wij daarom ook de inkomenseffecten weer wanneer de voorbeeldhuishoudens van geen enkele gemeentelijke regeling gebruikmaken. In deze gevallen blijven alle uitgaven gelijk. Dat betekent bijvoorbeeld dat huishoudens nog altijd de gemeentelijke belastingen moeten betalen, maar hier dan geen kwijtschelding meer voor ontvangen of dat huishoudens nog wel een uitgebreide zorgverzekering hebben, maar vanuit de gemeente geen korting meer hierop krijgen. Daarnaast geven we in het rapport de inkomenseffecten weer wanneer de huishoudens gebruikmaken van een 'realistisch' aantal en soort regelingen. Dit laatste is gebaseerd op de gebruikscijfers van de gemeente. Uit onze ervaringscijfers weten we dat de meeste minimahuishoudens 1 regeling aanvragen, maar dat er ook een groot deel van de huishoudens 2 of 3 regelingen ontvangt. Aan de hand van de gebruikscijfers van de gemeente schetsen we een 'realistisch' beeld, waarbij inwoners van twee of drie regelingen gebruikmaken. De impact van de individuele inkomensvoet op het inkomen van langdurige minimahuishoudens is in een losse paragraaf weergegeven.

In het rapport geven we dus het resterende maandbudget weer voor drie situaties: bij een volledig en bij geen gebruik van de gemeentelijke regelingen.

- **Volledig gebruik:** voor het weergeven van het volledige gebruik hebben we de regelingen uit tabel 1.4.1. doorgerekend. Indien een huishouden aanspraak kan maken op een regeling, is deze verrekend in het maandbudget. Voor huishoudens met kinderen zijn bijvoorbeeld de kindregelingen doorgerekend, bij huishoudens zonder kinderen zijn deze logischerwijs niet doorgerekend.
- **Realistisch gebruik:** voor het realistische gebruik hebben we verschillende regelingen doorgerekend afhankelijk van het type huishouden.
 - Voor de huishoudens zonder kinderen hebben we gerekend met de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen en de collectieve zorgverzekering. De geselecteerde regelingen kennen een relatief hoog bereik en schetsen daarmee een realistisch beeld van het gebruik van regelingen onder de minimapopulatie.
 - Voor de huishoudens met kinderen rekenen we met de kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen en een deel van de vergoeding uit Jeugdfonds Almelo: namelijk de contributie voor sport (€ 225 per kind). Deze vergoeding wordt in de gemeente het meest gebruikt in verhouding tot andere vergoedingen voor kinderen.
- **Geen gebruik:** in deze situatie ontvangen de huishoudens geen vergoedingen vanuit de minimaregelingen van de gemeente.

Om inzichtelijk te maken in hoeverre de opbouw van gemeentelijke bijdrage verschilt per huishouden, is in bijlage 3 per huishouden weergegeven welke en hoeveel gemeentelijke vergoedingen zij maandelijks kunnen ontvangen bij een inkomen op 100 procent Wsm.

1.5. Uitgangspunten

Voor de inkomenseffecten doen we de volgende aannames.

Algemeen

- De huishoudens ontvangen alle landelijke toeslagen waar ze recht op hebben.
- De huishoudens maken ofwel gebruik van alle lokale regelingen gebruik en ontvangen daarvoor het maximale bedrag ofwel maken van geen enkele regeling gebruik (zie paragraaf 1.4).
- De huishoudens hebben geen schulden.
- De huishoudens wonen in een huurwoning waarin zij recht hebben op huurtoeslag.
- Voor de uitgaven wordt uitgegaan van gemiddelden per huishoudtype. Dit betekent dat een ongunstige situatie, bijvoorbeeld een hogere huurprijs of een slecht geïsoleerd huis, direct gevolgen kan hebben voor de inkomenseffecten zoals in dit rapport zijn weergegeven.
- Voor de uitgaven geldt bovendien de aanname dat deze stabiel blijven op de verschillende inkomensniveaus. Het gaat dan om de basisuitgaven: uitgaven voor vaste lasten, reserveringsuitgaven, huishoudelijke uitgaven en het normbudget voor maatschappelijke deelname. Uitzondering hierop vormen de werk gerelateerde kosten. Huishoudens hebben vanaf een inkomensniveau van 110 procent Wsm ook werk gerelateerde kosten (woon-werkverkeer en werkkleding). De basisuitgaven blijven stabiel in de inkomenseffectrapportage zodat zichtbaar wordt of huishoudens meer budget overhouden voor extra uitgaven bij een hoger inkomensniveau.
- Het normbedrag voor sociale participatie betreft een bedrag dat huishoudens besteden om sociaal mee te doen in de samenleving. Dit is het bedrag voor alle vrijetijdsactiviteiten van een huishouden als sport, hobby, recreatie, uitjes, abonnementen, op bezoek gaan bij anderen (inclusief vervoer) en bezoek ontvangen. Het normbedrag is gebaseerd op een gemiddelde situatie specifiek gericht op minimahuishoudens. In hoeverre dit bedrag toereikend is voor alle minimahuishoudens kan in de praktijk afwijken.
- Het vermogen van de huishoudens ligt binnen de grenzen van de Participatiewet⁸.
- Om aan te sluiten bij de woonsituatie van inwoners in de gemeente Almelo maken we gebruik van lokale tarieven voor energie. Daarbij houden we rekening met type woningen en huishoudgrootte voor de verbruikcijfers. Het gasverbruik voor alleenstaanden is gebaseerd op het gebruik voor appartementen, het verbruik in de overige huishoudens is gebaseerd op een tussenwoning⁹.

BSO

- Alleenstaande ouders met een inkomen gelijk aan de bijstandsnorm werken niet of zitten in een traject waarbij de kinderopvang wordt vergoed. Voor alleenstaande ouders met een inkomen van 110 procent Wsm of hoger zal het 8-jarige kind naar de buitenschoolse opvang (BSO) zodat de ouder kan werken. Daarbij gaan we uit van de volgende uren en tarieven:
 - Inkomen van 110 en 120 procent Wsm: twee dagdelen van 4 uur BSO per week voor het 8-jarig kind tegen een tarief van € 9,52 (maximum uurtarief Rijksoverheid 2025).
 - Inkomen van 130 en 150 procent Wsm: drie dagdelen van 4 uur BSO per week voor het 8-jarig kind tegen een tarief van € 9,52 (maximum uurtarief Rijksoverheid 2025).
- Bij een paar met twee kinderen met een inkomen hoger dan 100 procent Wsm werkt slechts één van beide partners. Anders is het huishoudinkomen hoger. We gaan ervan uit dat deze huishoudens geen BSO nodig hebben, omdat één van beide partners thuis is voor de kinderen. Dit is eveneens waarom een paar met kinderen geen combinatiekorting krijgt bij werkaanvaarding.

⁸ Die vermogensgrens is € 15.540 voor paren, een gezin of alleenstaande ouder en € 7.770 voor een alleenstaande.

⁹ In de gemeente Almelo is de huursector opgedeeld in 47 procent grondgebonden woningen en 52 procent appartementen.

Gemeentelijke regelingen

- (Collectieve) zorgverzekering
 - De gemeente biedt via Menzis drie gemeentelijke zorgpolissen aan. In deze rapportage is gerekend met het pakket 'Basis, Tand Verzorgd 1' (met een vergoeding van het eigen risico), omdat dit pakket het meest gebruikt wordt. Alle voorbeeldhuishoudens in deze inkomenseffect rapportage met een inkomen t/m 115 procent Wsm maken gebruik van deze zorgpolis.
 - We doen de aanname dat huishoudens een reguliere zorgverzekering hebben afgesloten (een gemiddeld premiebedrag van acht grote zorgverzekeraars), wanneer zij niet (meer) in aanmerking komen voor de gemeentelijke zorgpolis. Voor huishoudens met AOW is een uitgebreid zorgpakket samengesteld. Dit bestaat opnieuw uit een gemiddeld premiebedrag op basis van zorgverzekeraars¹⁰.
- De individuele inkomensvoet wordt toegekend aan de voorbeeldhuishoudens die vijf jaar of langer een minimuminkomen hebben.
- Inwoners kunnen via Almelo Doe(t) Mee een voucher krijgen van maximaal € 175 per volwassene om lid te worden van een sportclub of vereniging.
- Huishoudens met kinderen kunnen vanuit Jeugdfonds Almelo vergoedingen krijgen om mee te doen op school of voor buitenschoolse activiteiten. In deze berekening zijn de vergoeding voor sport (€ 275 per kind), de schoolspullenpas (€ 50 per kind) en de verjaardagsbox van Stichting Jarige Job (t.w.v. € 35) meegenomen.

1.6. Kanttekening

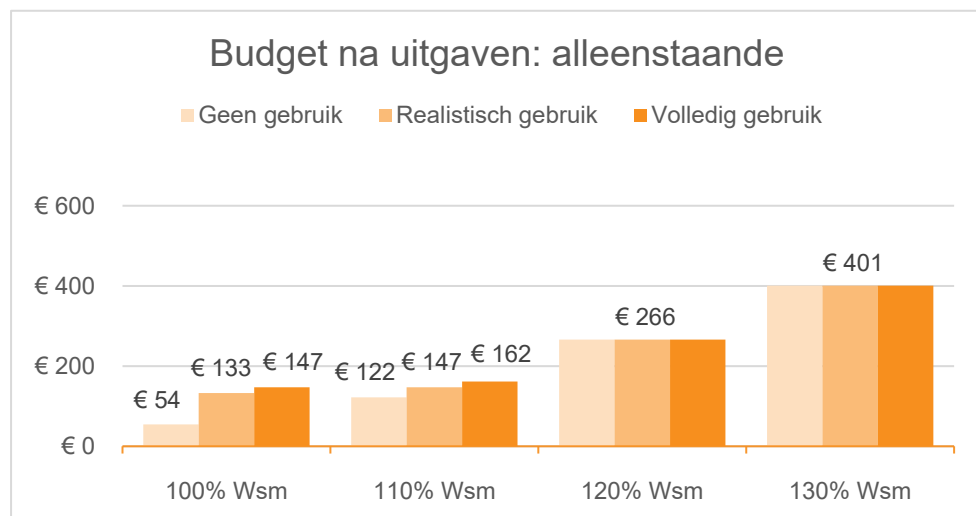
Bij een doorrekening die gestoeld is op een aantal aannames, behoort ook een kanttekening. De uitgaven betreffen de minimale bedragen die huishoudens nodig hebben om in bepaalde kosten te kunnen voorzien. Het is mogelijk dat een huishouden maandelijks meer (of minder) uitgeeft dan de (norm)bedragen waarmee in deze rapportage wordt gerekend, bijvoorbeeld omdat het huishouden een ander bedrag per maand reserveert voor onregelmatige uitgaven. Individuele situaties kunnen daarom afwijken van de begrotingen zoals opgenomen in deze rapportage.

¹⁰ Het gemiddelde premiebedrag voor een reguliere zorgverzekering voor huishoudens onder de AOW-leeftijd is gebaseerd op de meest gekozen pakketten bij acht grote zorgverzekeraars. In het pakket zit een basisverzekering, aanvullende verzekering (wisselende samenstelling aan vergoeding: bijvoorbeeld 6 tot 12 fysiobehandelingen per jaar, spoedeisende hulp, anticonceptie) en een basis tandverzekering (circa 75 procent vergoeding tot € 250 per jaar). Voor een uitgebreide zorgverzekeringspakket is opnieuw een gemiddelde genomen op basis van acht grote zorgverzekeraars. In het uitgebreide pakket zit een basisverzekering (streven is 100 procent vergoeding bij zorgverleners met en zonder contract), aanvullende verzekering (wisselende samenstelling aan vergoeding: bijvoorbeeld 9 tot 25 fysiobehandelingen per jaar, alternatieve zorg, brillen/ lenzen) en een duurdere tandverzekering.

2. Inkomenseffecten

In dit hoofdstuk gaan we per voorbeeldhuishouden in op het effect van inkomensverhoging. Daarbij kijken we naar het budget dat maandelijks overblijft na het doen van de basisuitgaven en uitgaven voor participatie. De invloed van het gebruik van gemeentelijke regelingen is hierbij te zien. In bijlage 2 staan de volledig begrotingen per voorbeeldhuishouden.

2.1. Alleenstaande

Alleenstaanden hebben na hun basisuitgaven voldoende geld over om uit te geven aan participatie; als zij gebruikmaken van alle regelingen én ze besteden maandelijks het normbedrag van € 121 aan participatie dan hebben zij € 147 over. Bij een realistisch gebruik van de regelingen is het resterende maandbudget € 133 en wanneer alleenstaanden geen regelingen ontvangen is het resterende budget € 54 per maand. De regelingen zijn dus niet noodzakelijk om rond te komen, maar zorgen voor een ruimer maandbudget. Verder loont het voor alleenstaanden om telkens meer te gaan werken. De loonstijging vangt het wegvallen van landelijke en gemeentelijke regelingen op. Hier is zowel sprake van wanneer alleenstaanden geen regelingen gebruiken, alsook wanneer zij een aantal of alle regelingen gebruiken.

Leeswijzer tabel: het huishouden heeft inkomsten uit uitkering of werk, aangevuld met maximale landelijke toeslagen en gemeentelijke regelingen. Hiervan trekken we de uitgaven af: basisuitgaven en sociale participatie uitgaven. Dit leidt uiteindelijk tot een resterend maandbudget.

		100%	110%	120%	130%
Inkomsten	Inkomsten uitkering of werk	1.345	1.480	1.615	1.749
	Landelijke toeslagen en regelingen	526	526	526	526
	Gemeentelijke regelingen	93	40	0	0
Uitgaven	Basis uitgaven	1.696	1.763	1.753	1.753
	Participatie uitgaven	121	121	121	121
Budget na alle uitgaven	Bij volledig gebruik gemeentelijke regelingen	147	162	266	401
	Bij realistisch gebruik gemeentelijke regelingen	133	147	266	401
	Bij geen gebruik gemeentelijke regelingen	54	122	266	401

Uitgelicht: voorbeeldcasus van een alleenstaande**Bijstandsuitkering**

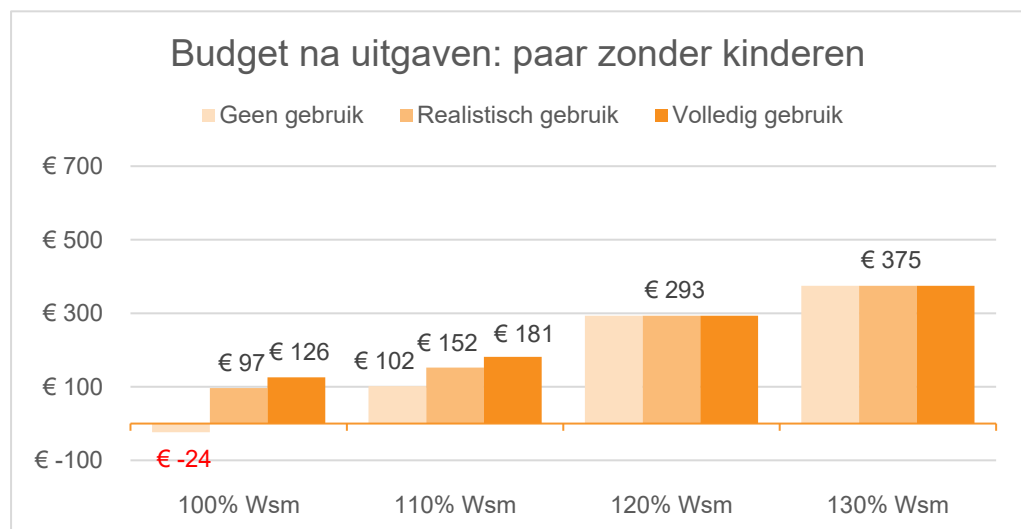
Hilda is alleenstaand. Zij krijgt een bijstandsuitkering, wat neerkomt op een netto-inkomen van € 1.345 per maand (dit is inclusief vakantietoeslag). Zij heeft maandelijks recht op € 526 aan toeslagen van het Rijk. Voor Hilda bestaat dit uit huurtoeslag en zorgtoeslag. Tot slot kan Hilda rekenen op een financiële bijdrage vanuit de gemeente van € 93 per maand. Dit bestaat uit de kwijschelding voor gemeentelijke belastingen, de korting op de collectieve zorgverzekering en de vergoeding vanuit Almelo Doe(t) Mee. Naast deze inkomsten heeft zij natuurlijk verschillende uitgaven; basisuitgaven van € 1.696 per maand en uitgaven om mee te doen in de samenleving van € 121 per maand. Als alle inkomsten binnen zijn en de uitgaven zijn gedaan dan houdt zij maandelijks nog € 147 over. Maakt zij van geen enkele gemeentelijke regeling gebruik, dan zou ze € 54 overhouden in haar maandbegroting. Bij een situatie met een realistisch regelingengebruik houdt Hilda aan het eind van de maand € 133 over.

110 procent Wsm

Als Hilda werk krijgt tegen een loon van 110 procent Wsm, dan stijgt haar netto-inkomen naar € 1.480 per maand. Zij houdt recht op huurtoeslag en zorgtoeslag en deze bedragen blijven onveranderd, dus € 526 per maand. Het recht op de kwijschelding van gemeentelijke heffingen vervalt, maar Hilda behoudt het recht op de andere minimaregelingen, een totaalbedrag van € 40. Haar uitgaven stijgen licht door werk gerelateerde kosten die zij nu moet maken. In totaal houdt zij, na alle uitgaven, maandelijks € 162 over. Stel, Hilda maakt realistisch gebruik van de regelingen, dan houdt zij € 147 over en als Hilda helemaal geen gebruik van de gemeentelijke regelingen maakt, dan houdt zij € 122 per maand over.

2.2. Paar zonder kinderen

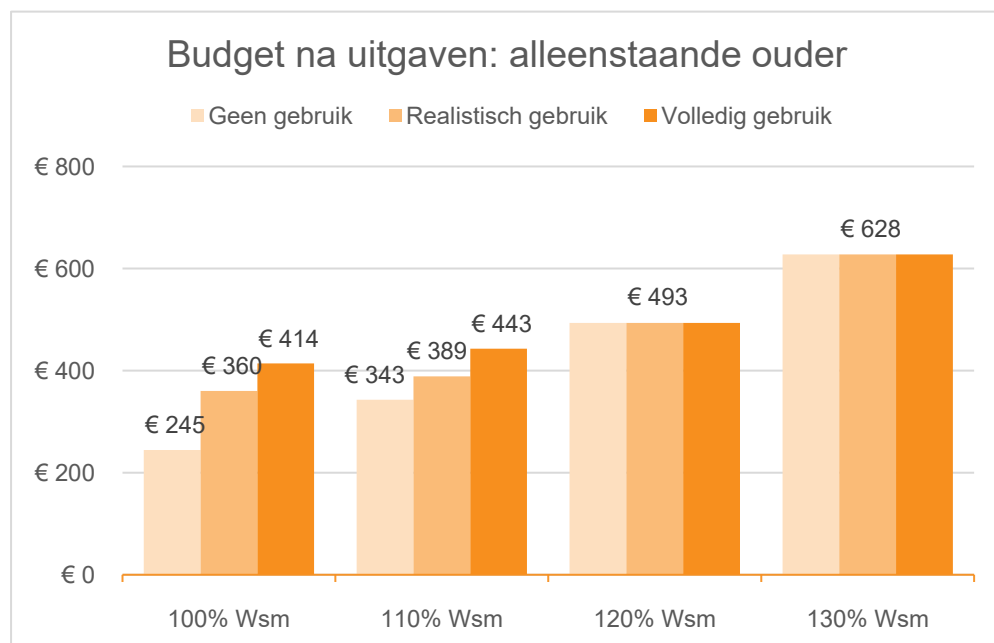

Paren zonder kinderen hebben op bijstandsniveau een maandelijks tekort van € 24 wanneer zij geen gebruikmaken van de gemeentelijke regelingen. De financiële ondersteuning van de gemeente is noodzakelijk om alle kosten te kunnen betalen. Wanneer zij gebruikmaken van twee regelingen (realistisch gebruik) of alle gemeentelijke regelingen kunnen paren zonder kinderen rondkomen.

Wanneer paren zonder kinderen gaan werken tegen een inkomen van 110, 120 of 130 procent Wsm gaan zij er telkens op vooruit; zij krijgen meer bestedingsruimte. In geen van de situaties is er sprake van een achteruitgang in het inkomen wanneer het huishouden gaat werken tegen een hoger inkomen. De loonstijging vangt het wegvallen van landelijke en gemeentelijke regelingen bij een hoger inkomen op. Dit geldt zowel wanneer zij gebruikmaken van gemeentelijke regelingen als wanneer zij geen gebruikmaken hiervan. Kortom, het loont voor dit huishoudtype om (meer) te gaan werken.

		100%	110%	120%	130%
Inkomsten	Inkomsten uitkering of werk	1.922	2.114	2.306	2.499
	Landelijke toeslagen en regelingen	672	672	652	541
	Gemeentelijke regelingen	149	80	0	0
Uitgaven	Basis uitgaven	2.418	2.485	2.465	2.465
	Participatie uitgaven	200	200	200	200
Budget na alle uitgaven	Bij volledig gebruik gemeentelijke regelingen	126	181	293	375
	Bij realistisch gebruik gemeentelijke regelingen	97	152	293	375
	Bij geen gebruik gemeentelijke regelingen	-24	102	293	375

2.3. Alleenstaande ouder met kinderen van 8 en 13 jaar

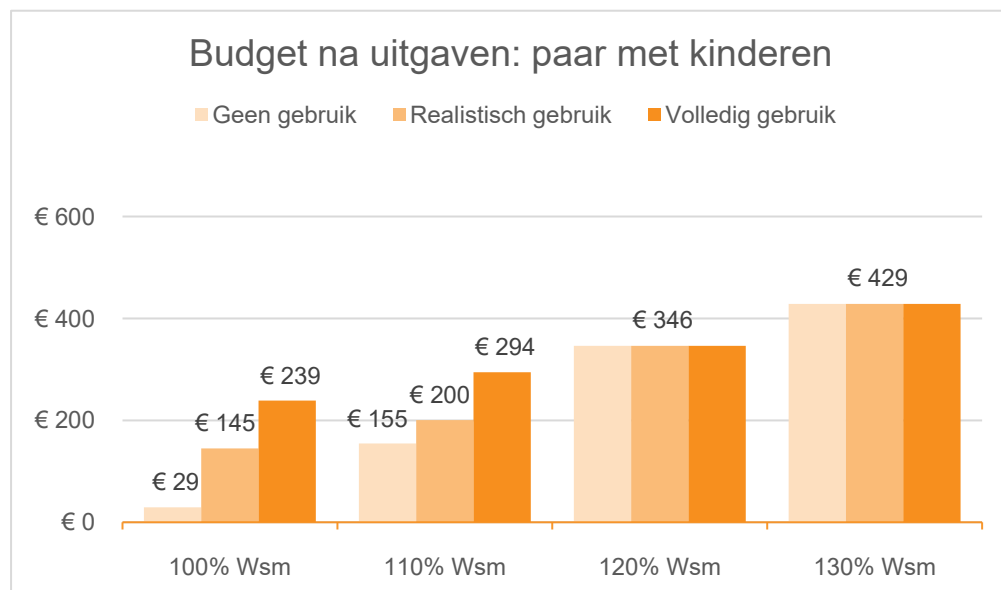

Een alleenstaande ouder met twee kinderen van 8 en 13 jaar heeft zowel met als zonder het gebruik van gemeentelijke regelingen, maandelijks voldoende budget om alle uitgaven inclusief uitgaven op het gebied van participatie te kunnen doen. Dit geldt zowel wanneer huishoudens gebruikmaken van geen regelingen, twee regelingen (realistisch gebruik) of alle regelingen. De gemeentelijke regelingen geven meer bestedingsruimte; een bijstandsgerechtigde die van alle regelingen gebruikmaakt, heeft € 169 meer te besteden dan een bijstandsgerechtigde die van geen enkele gemeentelijke regeling gebruikmaakt.

In alle voorbeeldsituaties loont het voor dit huishoudtype om vanuit de bijstand te gaan werken tegen een loon van 110 procent Wsm of hoger. De landelijke toeslagen stijgen licht bij een alleenstaande ouder door belastingvoordeel. Waar een alleenstaande ouder op bijstandsniveau € 1.569 van het Rijk krijgt, is dat bij 130 procent Wsm € 1.625. Hoewel het loont om te werken, is het verschil in maandbudget in een aantal situaties echter klein; bij een inkomensstijging van 100 naar 110 procent Wsm gaat het bijvoorbeeld om een verschil van € 29 per maand (wanneer het huishouden gebruikmaakt van alle regelingen of een realistisch gebruik).

		100%	110%	120%	130%
Inkomsten	Inkomsten uitkering of werk	1.345	1.480	1.615	1.749
	Landelijke toeslagen en regelingen	1.569	1.613	1.619	1.625
	Gemeentelijke regelingen	169	100	0	0
Uitgaven	Basis uitgaven	2.410	2.490	2.480	2.486
	Participatie uitgaven	260	260	260	260
Budget na alle uitgaven	Bij volledig gebruik gemeentelijke regelingen	414	443	493	628
	Bij realistisch gebruik gemeentelijke regelingen	360	389	493	628
	Bij geen gebruik gemeentelijke regelingen	245	343	493	628

2.4. Paar met kinderen van 8 en 13 jaar

Een paar met kinderen van 8 en 13 jaar heeft na de basisuitgaven in alle gevallen nog voldoende budget over om uit te geven aan participatie (€ 337). Ook hier zorgen de gemeentelijke regelingen voor een ruimer maandbudget: op bijstandsniveau gaat het om een verschil in bestedingsruimte van € 209 per maand als het huishouden gebruik maakt van alle regelingen. Wanneer dit huishouden op bijstandsniveau geen gebruikmaakt van de regelingen, kan het nét rondkomen. In het geval van een realistisch regelingengebruik heeft het huishouden op bijstandsniveau een minder krap resterend maandbudget (€ 145).

Werkaanvaarding vanuit de bijstand tegen een loon van 110 procent Wsm en hoger levert het paar met kinderen extra bestedingsruimte op. Voor paren met kinderen loont het in iedere situatie om te werken tegen een hoger inkomen; de loonstijging kan het wegvallen van de gemeentelijke en landelijke regelingen goed opvangen. Ook hier geldt echter dat de stijging in het budget niet altijd bijzonder groot is: een stijging in het inkomen van ca. € 192 (van 100 procent naar 110 procent Wsm) gaat gepaard met een stijging in het maandbudget van € 55 (bij volledig gebruik van de regelingen).

		100%	110%	120%	130%
Inkomsten	Inkomsten uitkering of werk	1.922	2.114	2.306	2.499
	Landelijke toeslagen en regelingen	1.406	1.406	1.386	1.276
	Gemeentelijke regelingen	209	140	0	0
Uitgaven	Basis uitgaven	2.962	3.029	3.009	3.009
	Participatie uitgaven	337	337	337	337
Budget na alle uitgaven	Bij volledig gebruik gemeentelijke regelingen	239	294	346	429
	Bij realistisch gebruik gemeentelijke regelingen	145	200	346	429
	Bij geen gebruik gemeentelijke regelingen	29	155	346	429

Uitgelicht: voorbeeldcasus van een paar met twee kinderen**Bijstandsuitkering**

Sam en Rosanne hebben twee kinderen van 8 en 13 jaar en ze krijgen een bijstandsuitkering, wat neerkomt op een netto-inkomen van € 1.922 per maand (dit is inclusief vakantietoeslag). Ze hebben maandelijks recht op € 1.460 aan toeslagen van het Rijk, bestaande uit huurtoeslag, zorgtoeslag, kindgebonden budget en kinderbijslag. Tot slot kunnen ze een financiële bijdrage vanuit de gemeente van € 209 per maand ontvangen. Dit bestaat uit de kwijtschelding voor gemeentelijke belastingen, de korting op de collectieve zorgverzekering, de vergoeding vanuit Almelo Doe(t) Mee en de bijdrage vanuit Jeugdfonds Almelo. Naast deze inkomsten hebben zij natuurlijk verschillende uitgaven; basisuitgaven van € 2.962 per maand en uitgaven om mee te doen in de samenleving van € 337 per maand. Als alle inkomsten binnen zijn en de uitgaven zijn gedaan dan houden zij maandelijks € 239 over bij het gebruiken van alle regelingen. Bij een realistisch gebruik houden zij € 145 over. Maakt dit gezin van geen enkele gemeentelijke regeling gebruik, dan houden zij €29 over.

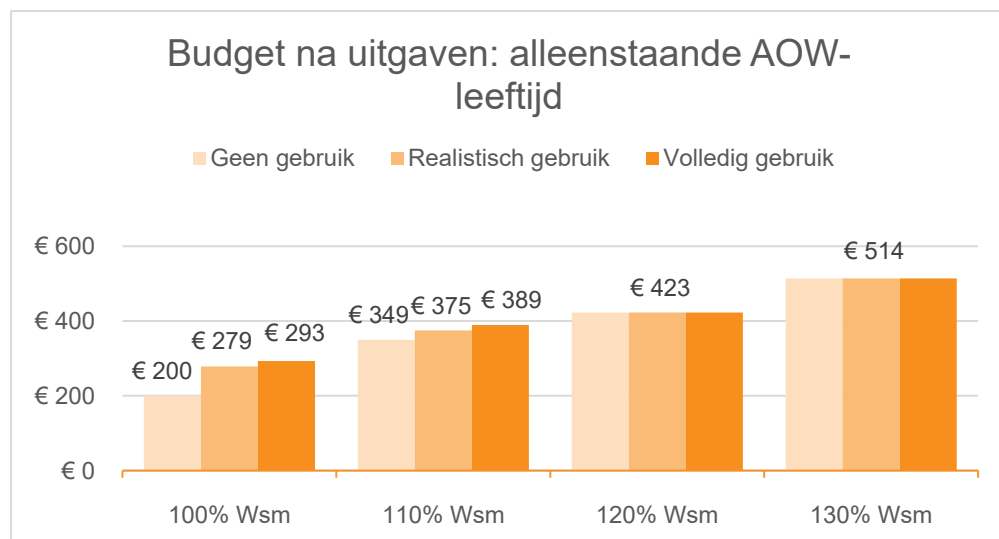
110 procent Wsm

Als Sam of Rosanne werk krijgt tegen een loon van 110 procent Wsm, dan stijgt het netto-inkomen van het huishouden naar € 2.114 per maand. De bijdrage vanuit het Rijk blijft onveranderd, namelijk € 1.460. Het recht op de kwijtschelding is vervallen, maar ze behouden het recht op de andere regelingen. De uitgaven zijn licht gestegen door werk gerelateerde kosten die zij nu moeten maken. In totaal houdt dit voorbeeldhuishouden, na alle uitgaven en bij gebruik van alle regelingen, maandelijks € 294 over. Bij een realistisch regelingengebruik blijft er € 200 over. Als het huishouden geen gemeentelijke regelingen ontvangt; dan houdt het maandelijks € 155 over.

130 procent Wsm

Als Sam of Rosanne een hoger loon krijgen van 130 procent Wsm, dan stijgt het netto-inkomen van het huishouden naar € 2.430 per maand. Doordat toeslagen dalen ontvangen zij nu in totaal € 1.172 aan toeslagen van het Rijk per maand. Het recht op de gemeentelijke regelingen is vervallen. Zonder deze regelingen houdt het huishouden € 429 per maand over. Dit maandbudget is hoger dan wanneer zij nog gebruik konden maken van de gemeentelijke regelingen. Ondanks het wegvallen van de regelingen en de afgenomen bijdrage van het Rijk, loont het voor dit huishouden om (meer) te gaan werken.

2.5. Alleenstaande AOW-leeftijd

Alleenstaanden met de AOW-leeftijd hebben in alle voorbeeldsituaties na alle basisuitgaven voldoende geld over om uit te geven aan participatie. Natuurlijk leidt het gebruiken van de gemeentelijke regelingen tot een hoger budget dan het niet gebruiken van de regelingen. Op bijstandsniveau loopt dit verschil op tot € 93 bij volledig gebruik van de regelingen. Bij realistisch gebruik van de regelingen gaat het om een verschil van € 79.

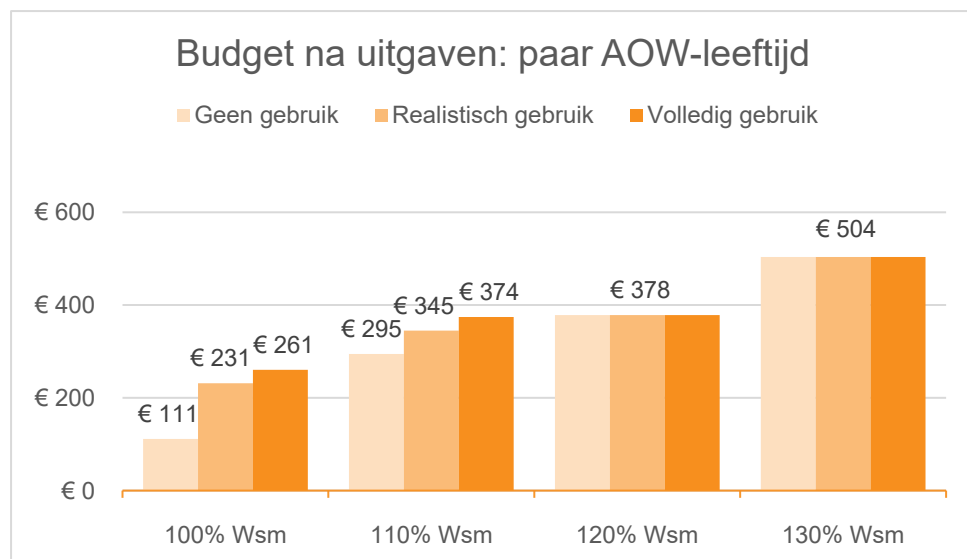
Daarnaast hebben alleenstaande AOW'ers met een inkomen hoger dan 100 procent Wsm een hoger budget¹¹ na alle uitgaven, ten opzichte van de bijstandssituatie.

Verder geldt dat alleenstaanden met de AOW-leeftijd die een hoger inkomen hebben, ook meer budget overhouden. Het wegvallen van landelijke en gemeentelijke regelingen wordt voldoende opgevangen.

		100%	110%	120%	130%
Inkomsten	Inkomsten uitkering of werk	1.501	1.651	1.801	1.951
	Landelijke toeslagen en regelingen	526	525	471	412
	Gemeentelijke regelingen	93	40	0	0
Uitgaven	Basis uitgaven	1.712	1.712	1.735	1.735
	Participatie uitgaven	115	115	115	115
Budget na alle uitgaven	Bij volledig gebruik gemeentelijke regelingen	293	389	423	514
	Bij realistisch gebruik gemeentelijke regelingen	279	375	423	514
	Bij geen gebruik gemeentelijke regelingen	200	349	423	514

¹¹ We spreken hier van een inkomensverschil en niet van een situatie van werkaanvaarding. De reden hiervoor is dat AOW-gerechtigde huishoudens zelden een inkomensgroei doormaken door werkaanvaarding.

2.6. Paar AOW-leeftijd

Paren met de AOW-leeftijd hebben na de basisuitgaven genoeg geld over om te voldoen aan het normbedrag voor participatiekosten (€ 188). Op bijstandsniveau houden zij, wanneer zij gebruikmaken van alle regelingen, maandelijks € 261 aan budget over. Bij realistisch gebruik gaat het om een bedrag van € 231. Wanneer zij geen gebruikmaken van de gemeentelijke regelingen ligt dit bedrag aanzienlijk lager: namelijk op € 111. De regelingen zorgen, logischerwijs, voor een hoger maandbudget.

Daarnaast geldt dat paren met de AOW-leeftijd die op een hoger inkomensniveau zitten ook een hoger budget overhouden na alle uitgaven. Het wegvallen van landelijke en gemeentelijke regelingen bij een hoger inkomen wordt voldoende opgevangen. Het verschil in maandbudget tussen een inkomen van 110 procent Wsm en 120 procent Wsm is echter klein: het gaat hierbij om een verschil van € 4 wanneer het huishouden gebruikmaakt van alle regelingen. Wanneer paren met de AOW-leeftijd geen gebruik maken van de gemeentelijke regelingen (en wel de uitgaven van participatie betalen), hebben zij alsnog voldoende budget.

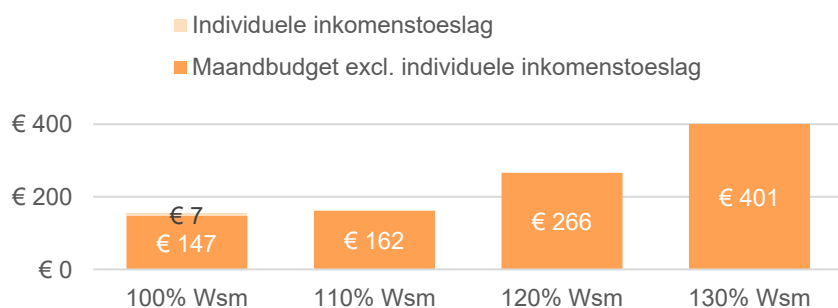
		100%	110%	120%	130%
Inkomsten	Inkomsten uitkering of werk	2.053	2.259	2.464	2.670
	Landelijke toeslagen en regelingen	672	650	574	494
	Gemeentelijke regelingen	149	80	0	0
Uitgaven	Basis uitgaven	2.426	2.426	2.472	2.472
	Participatie uitgaven	188	188	188	188
Budget na alle uitgaven	Bij volledig gebruik gemeentelijke regelingen	261	374	378	504
	Bij realistisch gebruik gemeentelijke regelingen	231	345	378	504
	Bij geen gebruik gemeentelijke regelingen	111	295	378	504

2.7. Huishoudens met een langdurig minimuminkomen

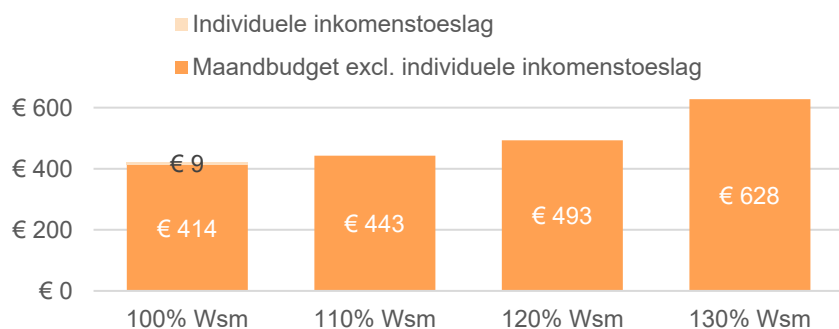
Huishoudens kunnen de individuele inkomenstoelage ontvangen wanneer zij minimaal 5 jaar een inkomen hebben op 101 procent Wsm en geen zicht hebben op inkomensvoortgang. De huishoudens in deze paragraaf ontvangen alle gemeentelijke regelingen. In de grafieken laten we zien wat er gebeurt als het inkomen stijgt en de individuele inkomenstoelage wegvalt.

In de grafieken is te zien dat de inkomensstijging voldoende compenseert voor het wegvallen van de individuele inkomenstoelage. Geen van de huishoudens ervaart een terugval in het maandbudget wanneer de individuele inkomenstoelage wegvalt. Hierin speelt mee dat de bijdrage die inwoners vanuit de individuele inkomenstoelage relatief gezien (in vergelijking met andere gemeenten) laag is. De bijdrage heeft hierdoor relatief weinig impact op het budget van de huishoudens.

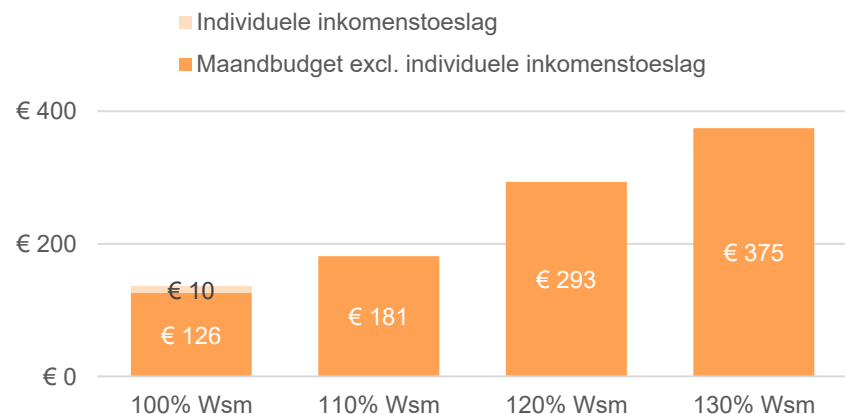
Alleenstaande

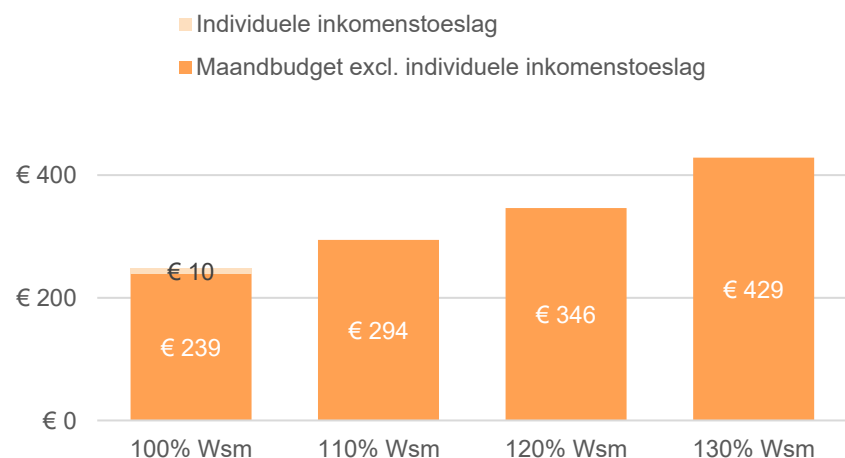
Alleenstaande ouder

Paar zonder kinderen

Paar met kinderen

3. Analyse van de resultaten

3.1. Effect van de gemeentelijke regelingen op rondkomen

Huishoudens die van alle gemeentelijke regelingen gebruikmaken waar zij recht op hebben, hebben daardoor logischerwijs een groter budget over aan het einde van de maand dan huishoudens die van geen enkele regeling gebruikmaken. Dit effect is het grootst voor gezinnen; door de samenstelling van hun huishouden kunnen zij namelijk de meeste vergoedingen vanuit de regelingen ontvangen.

In de praktijk is de ervaring dat huishoudens van enkele, of soms van geen, regelingen gebruikmaken. Met het 'realistische' gebruik van regelingen hebben we een inschatting gemaakt van de daadwerkelijke vergoeding die huishoudens veelal vanuit de gemeente ontvangen, afgestemd op het type huishouden. Deze bijdragen geven ruimte in het budget van de huishoudens en zorgen er in sommige gevallen voor dat huishoudens niet in de min uitkomen aan het eind van de maand (mits zij ook gebruikmaken van de landelijke toeslagen en regelingen).

Eén van de voorbeeldhuishoudens komt zonder de (maximale) bijdrage van de gemeente, maandelijks geld tekort na het doen van alle uitgaven (dat wil zeggen: zowel de basisuitgaven als een bedrag dat wordt uitgegeven aan sociale participatie). Dit geldt op bijstandsniveau voor paren zonder kinderen. Alle overige voorbeeldhuishoudens hebben bij elk inkomen voldoende budget om zowel de basis- als de participatie uitgaven te bekostigen. Voor paren met kinderen geldt daarnaast dat zij zonder het gebruik van de gemeentelijke regelingen nét rond kunnen komen op bijstandsniveau. Bij financiële tegenslagen komen zij maandelijks al snel in de min uit.

Het resterende maandbudget in context

- Het maximale bedrag dat minima vanuit de toeslagen van het Rijk kunnen ontvangen (onder andere huurtoeslag, zorgtoeslag, kindgebonden budget) is een stuk hoger dan het maximale bedrag van de gemeentelijke regelingen. Dit is ook in andere gemeenten het geval. In deze rapportage is de aanname gemaakt dat de huishoudens alle toeslagen ontvangen, waar zij recht op hebben. De ervaring is echter dat het aanvragen van bijvoorbeeld (alle) toeslagen, vanwege meerdere redenen (bijvoorbeeld angst om het later terug te betalen, weinig vertrouwen in de overheid of het te ingewikkeld vinden), in de praktijk niet altijd gebeurt. Wanneer huishoudens geen of niet alle toeslagen ontvangen, dan is er bij de huishoudens al snel sprake van een maandbudget dat minder groot is of in de min uitkomt.
- Verder zijn de uitgaven van de huishoudens gebaseerd op gemiddelde situaties specifiek gericht op huishoudens met een minimuminkomen. Er is bijvoorbeeld geen rekening gehouden met huisdieren of rokers, duurdere kostenposten als een auto en er worden gemiddeld lagere bedragen gerekend voor een aantal uitgaven waaronder kleding, voedsel en de inboedel in vergelijking met huishoudens met een hoger inkomen. Bij een niet-gemiddelde situatie met een aantal hogere kostenposten, kan het financiële plaatje er dus al snel anders uitzien.

3.2. Financiële effecten bij werkaanvaarding

In hoeverre loont het financieel gezien om (meer) te gaan werken? Dit hangt van een aantal factoren af: huishoudsamenstelling, de nieuwe inkomenshoogte en daarmee het (verliezen van het) recht op gemeentelijke regelingen en de eventuele afname van landelijke toeslagen. De effecten worden in grote lijnen veroorzaakt door drie veranderingen:

- Voor de gemeentelijke regelingen geldt dat bij een inkomen boven 100 procent Wsm, het recht op kwijtschelding vervalt. Bij een inkomen hoger dan 115 procent Wsm vervalt het recht op, de collectieve zorgverzekering, de bijdrage vanuit Almelo Doe(t) Mee en de bijdrage vanuit Jeugdfonds Almelo. Van hoe meer regelingen een huishouden gebruik kan maken, hoe groter het bedrag is dat het huishouden kan 'verliezen' indien het inkomen stijgt.

- Voor de landelijke toeslagen en regelingen geldt dat deze afnemen bij een hoger inkomen, behalve bij alleenstaande ouders. De toeslagen dalen bij paren (met en zonder kinderen) eerder én sneller in vergelijking met alleenstaanden. Bij alleenstaande ouders zien we dat het bedrag aan landelijke toeslagen toeneemt door belastingvoordeel.
- Tot slot krijgen huishoudens die vanuit de bijstand aan het werk gaan, te maken met werkgerelateerde kosten, waardoor hun uitgaven iets stijgen. Voor alleenstaande ouders komen hier de kosten voor kinderopvang bij (al krijgen ze daar via de kinderopvangtoeslag weer een (groot) deel van terug).

In combinatie met elkaar zorgen bovenstaande ontwikkelingen en gegevens voor verschillende effecten in de resterende maanbudgetten van de huishoudens. In de volgende paragrafen schetsen we de effecten van een inkomensstijging op het maanbudget.

WSM en WML

Om de effecten van de inkomensstijging door werkaanvaarding meer te kunnen duiden geven we eerst weer hoe het Wettelijk sociaal minimum zich verhoudt tot werken tegen het Wettelijk minimumloon bij de verschillende type huishoudens in 2025¹². Voor een alleenstaande (ouder) staat voltijds (40 uur per week) werken tegen een minimumloon ongeveer gelijk aan een netto-inkomen van 174 procent Wsm, deeltijd werken (24 uur per week) komt neer op een netto-inkomen van 111 procent Wsm. Voor een paar met en zonder kinderen staat voltijds werken (één volwassene werkt dan 40 uur) tegen een minimumloon ongeveer gelijk aan een netto-inkomen van 122 procent Wsm. Deeltijd werken (één volwassene werkt 24 uur per week) komt neer op een netto-inkomen van 78 procent Wsm. In het laatste geval verdient het paar met werken dus minder dan het sociaal minimum.

3.2.1. Effect van de inkomensstijging ten opzichte van de bijstand

Werken zorgt er altijd voor dat het maandelijks budget hoger is *dan in de bijstand*. Dit geldt zowel voor de huishoudens die van geen gemeentelijke regelingen gebruikmaken als voor de huishoudens die gebruikmaken van alle regelingen van de gemeente.

In onderstaande tabel is het effect van de inkomensstijging (in Wsm) op de verandering in het maanbudget (in euro's per maand) ten opzichte van de bijstandssituatie te zien per huishouden. Een alleenstaande die van alle regelingen gebruikmaakt heeft bijvoorbeeld bij een inkomen van 120 procent Wsm een maanbudget dat € 119 ruimer is dan in de bijstand (100 procent Wsm).

	Gemeentelijke regelingen	110%	120%	130%
Alleenstaanden	Volledig gebruik	+15	+119	+254
	Realistisch gebruik	+15	+134	+268
	Geen gebruik	+68	+212	+346
Paar zonder kinderen	Volledig gebruik	+56	+168	+249
	Realistisch gebruik	+56	+197	+278
	Geen gebruik	+125	+317	+398
Alleenstaande ouder	Volledig gebruik	+29	+79	+214
	Realistisch gebruik	+29	+133	+267
	Geen gebruik	+98	+249	+383
Paar met kinderen	Volledig gebruik	+56	+108	+190
	Realistisch gebruik	+56	+201	+284

¹² Aangezien er per 1 januari 2024 gerekend wordt met minimumuurlonen, zijn er geen vaste minimum maand-, week- en daglonen meer. Het loon per week of maand hangt af van het aantal gewerkte uren, waardoor het geschetste beeld per maand in deze paragraaf kan afwijken van de werkelijkheid. De berekening is gebaseerd op de Rijksoverheid.

	<u>Geen</u> gebruik	+125	+317	+399
--	----------------------------	------	------	------

3.2.2. Effect van de inkomensstijging voor huishoudens die niet uit de bijstand komen

- **Bij het gebruiken van alle gemeentelijke regelingen**: alle huishoudens houden een hoger maandelijks budget over, bij elke inkomensstijging (van 110 tot 130 procent Wsm). De stijging van het maandbudget is, in vergelijking met de stijging van het netto inkomen, in sommige gevallen relatief klein. Bij alleenstaande ouders en paren met kinderen gaat een netto inkomensstijging van € 135 of € 192 (van 110 naar 120 procent Wsm) samen met een stijging in het budget van ca. € 50.
- **Bij een realistisch gebruik van de gemeentelijke regelingen**: alle huishoudens houden een hoger maandelijks budget over, bij elke inkomensstijging (van 110 tot 130 procent Wsm). Er is geen sprake van een afname van het maandbudget.
- **Bij het niet gebruiken van de gemeentelijke regelingen**: alle huishoudens houden een hoger maandelijks budget over, bij elke inkomensstijging (van 110 tot 140 procent Wsm). In dit geval zorgt een hoger inkomen altijd voor een hoger maandbudget. Hier is het landelijke beleid ook op ingesteld.

3.3. Huishoudens met een langdurig minimuminkomen

Huishoudens die minimaal vijf jaar moeten rondkomen van een inkomen tot 101 procent Wsm kunnen gebruikmaken van de individuele inkomenstoelage. Geen van de huishoudens krijgen te maken met een terugval in het maandbudget wanneer de individuele inkomenstoelage wegvalt. De inkomensstijging kan de wegval van de individuele inkomenstoelage en de andere regelingen voldoende compenseren. Ook hier geldt echter dat de stijging in het maandbudget, in vergelijking met de netto inkomensstijging, soms niet erg hoog is. Een alleenstaande ouder gaat er bijvoorbeeld € 20 op vooruit wanneer het inkomen stijgt van 100 naar 110 procent Wsm. Een kanttekening hierbij is dat de individuele inkomenstoelage relatief laag is, vergeleken met wat we bij andere gemeenten zien. Het effect van deze regeling op het maandbudget is daarom relatief gezien klein.

Bijlage 1. Overzicht minimaregelingen

Tabel B1.1 Gemeentelijke regelingen in gemeente Almelo

Soort regeling	Inkomensgrens t.o.v. Wsm	(Maximaal) bedrag
Individuele bijzondere bijstand	Geen vast percentage ¹³	Individuele vergoedingen
Kwijtschelding van gemeentelijke belastingen	Tot 100% Wsm	1. Afvalstoffenheffing • €268,79 voor een eenpersoonshuishouden • €293,02 voor een meerpersoonshuishouden 2. Rioolheffing • €187,20 rioolheffing gebruiker 1 persoon • €209,64 rioolheffing gebruiker 2 of meer personen 3. Waterschapsbelasting • <u>Zuiveringsheffing</u> €76,62 per v.e. • <u>Watersysteemheffing</u> €103,50 per woonruimte
Individuele inkomenstoelage	Minimaal 5 jaar tot 101% Wsm	€ 115 voor gehuwden of samenwonenden € 105 voor een alleenstaande ouder € 80 voor een alleenstaande
Collectieve zorgverzekering (via Menzis)	Tot 115%	<i>Alle 3 onderstaande pakketten hebben een vergoeding van het eigen risico t.w.v. €385</i> Basis Verzorgd 1 Tand Verzorgd 250 €197,13 i.p.v. €222,36; €7,87 collectiviteitskorting en €17,36 gem. bijdrage Basis Verzorgd 2 Tand Verzorgd 250 €210,60 i.p.v. €237,16 €9,20 collectiviteitskorting en €17,36 gem. bijdrage Basis Verzorgd 3 Tand Verzorgd 250 €229,85 i.p.v. €261,06 €11,35 collectiviteitskorting en €19,86 gem. bijdrage
Almelo Doe(t) mee	Tot 115% Wsm	Maximaal €175 per jaar per volwassene

¹³ Getrapte draagkrachtberekening

Jeugdfonds Almelo	Tot 115% Wsm	Schoolspullenpas Pas t.w.v. €50, €100 voor een rugtas voor brugklassers, €150 voor 4^e klas HAVO/VWO voor grafische rekenmachine Contributie sport €275 Contributie cultuur €500 Zwemles Totale kosten zwemlessen en -diploma voor A, B en C; vanaf 4 jaar Laptop Vergoeding laptop voor kinderen die naar VO gaan Fiets Per kind 1x op de basisschool en 1x middelbare school, tussen de aanvragen moet 3 jaar zitten Squla/StudyGo Vergoeding (jaar)lidmaatschap Typeles Vergoeding van door scholen aangeboden typecursus Jarige Job Verjaardagsbox t.w.v. €35 Verjaardag in de Maak Vergoeding van een verjaardagsfeestje voor kinderen van 8 t/m 12 jaar/groep 6, 7 of 8
FIXbrigade	-	Gratis isolatiehulp van Energiefixers; gratis energiebesparende producten en/of advies
Studietoelage	Situatieafhankelijk	Leeftijdsafhankelijk

Bijlage 2. Financieel maandoverzicht

In deze bijlage staat per huishoudtype het financieel maandoverzicht. De tabellen geven een overzicht van de maandelijkse inkomsten en uitgaven, bij gebruikmaking van alle landelijke en lokale regelingen.

Tabel B2.1 Alleenstaande zonder kinderen, niet AOW-gerechtigd

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl. vakantietoeslag (VT)	1.345	1.480	1.615	1.749	1.345
Bijdragen Rijk					
Huurtoeslag	395	395	395	395	395
Zorgtoeslag	131	131	131	131	131
Totaal bijdragen Rijk	526	526	526	526	526
Totaal inkomsten	1.871	2.006	2.141	2.275	1.871
Basis uitgaven					
Huur	657	657	657	657	657
Gas, water, elektra	161	161	161	161	161
Telefoon, internet en televisie	70	70	70	70	70
Gemeentelijke heffingen	53	53	53	53	53
(Collectieve) zorgverzekering	222	222	181	181	222
Overige verzekeringen	25	25	25	25	25
Vervoer	19	19	19	19	19
Reserveringsuitgaven	185	185	217	217	185
Huishoudelijke uitgaven	303	303	303	303	303
Werkgerelateerde uitgaven	0	67	67	67	0
Participatie uitgaven					
Participatie uitgaven	121	121	121	121	121
Totaal uitgaven	1.817	1.884	1.874	1.874	1.817
Budget exclusief regelingen gemeente	54	122	266	401	54
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	53	0	0	0	53
Korting collectieve zorgverzekering	25	25	0	0	25
Individuele inkomenstoeslag	0	0	0	0	7
Almelo Doe(t) Mee	15	15	0	0	15
Totaal regelingen gemeente	93	40	0	0	99
Budget bij realistisch gebruik van regelingen gemeente	133	147	266	401	133
Budget inclusief alle regelingen gemeente	147	162	266	401	154

Tabel B2.2 Paar, niet AOW-gerechtigd, geen kinderen

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl. vakantietoeslag (VT)	1.922	2.114	2.306	2.499	1.922
Bijdragen Rijk					
Huurtoeslag	422	422	422	356	422
Zorgtoeslag	250	250	230	185	250
Totaal bijdragen Rijk	672	672	652	541	672
Totaal inkomsten	2.594	2.786	2.958	3.040	2.594
Basis uitgaven					
Huur	703	703	703	703	703
Gas, water, elektra	233	233	233	233	233
Telefoon, internet en televisie	79	79	79	79	79
Gemeentelijke heffingen	70	70	70	70	70
(Collectieve) zorgverzekering	445	445	361	361	445
Overige verzekeringen	41	41	41	41	41
Vervoer	39	39	39	39	39
Reserveringsuitgaven	262	262	326	326	262
Huishoudelijke uitgaven	547	547	547	547	547
Werkgerelateerde uitgaven	0	67	67	67	0
Participatie uitgaven					
Participatie uitgaven	200	200	200	200	200
Totaal uitgaven	2.618	2.685	2.665	2.665	2.618
Budget exclusief regelingen gemeente	-24	102	293	375	-24
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	70	0	0	0	70
Korting collectieve zorgverzekering	50	50	0	0	50
Individuele inkomenstoeslag	0	0	0	0	10
Almelo Doe(t) Mee	29	29	0	0	29
Totaal regelingen gemeente	149	80	0	0	159
Budget bij realistisch gebruik van regelingen gemeente	97	152	293	375	97
Budget inclusief alle regelingen gemeente	126	181	293	375	135

Tabel B2.3 Alleenstaande ouder, niet AOW-gerechtigd, met 2 kinderen (8 en 13 jaar)¹⁴

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl. vakantietoeslag (VT)	1.345	1.480	1.615	1.749	1.345
Bijdragen Rijk					
Huurtoeslag	427	427	427	427	427
Zorgtoeslag	131	131	131	131	131
Combinatiekorting	0	44	50	56	0
Kinderbijslag	252	252	252	252	252
Kindgebonden budget	759	759	759	759	759
Totaal bijdragen Rijk	1.569	1.613	1.619	1.625	1.569
Totaal inkomsten	2.915	3.093	3.233	3.374	2.915
Basis uitgaven					
Huur	703	703	703	703	703
Gas, water, elektra	282	282	282	282	282
Telefoon, internet en televisie	79	79	79	79	79
Gemeentelijke heffingen	70	70	70	70	70
(Collectieve) zorgverzekering	222	222	181	181	222
Overige verzekeringen	31	31	31	31	31
Onderwijs	85	85	85	85	85
Kosten BSO	0	13	13	19	0
Vervoer	52	52	52	52	52
Reserveringsuitgaven	308	308	340	340	308
Huishoudelijke uitgaven	578	578	578	578	578
Werkgerelateerde uitgaven	0	67	67	67	0
Participatie uitgaven					
Participatie uitgaven	260	260	260	260	260
Totaal uitgaven	2.670	2.750	2.740	2.746	2.670
Budget exclusief regelingen gemeente	245	343	493	628	245
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	70	0	0	0	70
Korting collectieve zorgverzekering	25	25	0	0	25
Individuele inkomenstoelag	0	0	0	0	9
Almelo Doe(t) Mee	15	15	0	0	15
Jeugdfonds Almelo	60	60	0	0	60
Totaal regelingen gemeente	169	100	0	0	178
Budget bij realistisch gebruik van regelingen gemeente	337	366	493	628	337
Budget inclusief alle regelingen gemeente	414	443	493	628	423

¹⁴ Bij de kosten BSO is de tegemoetkoming kinderopvang al verrekend.

Tabel B2.4 Paar, niet AOW-gerechtigd, met 2 kinderen (8 en 13 jaar)

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl. vakantietoeslag (VT)	1.922	2.114	2.306	2.499	1.922
Bijdragen Rijk					
Huurtoeslag	427	427	427	362	427
Zorgtoeslag	250	250	230	185	250
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	252	252	252	252	252
Kindgebonden budget	477	477	477	477	477
Totaal bijdragen Rijk	1.406	1.406	1.386	1.276	1.406
Totaal inkomsten	3.328	3.521	3.693	3.775	3.328
Basis uitgaven					
Huur	703	703	703	703	703
Gas, water, elektra	338	338	338	338	338
Telefoon, internet en televisie	87	87	87	87	87
Gemeentelijke heffingen	70	70	70	70	70
(Collectieve) zorgverzekering	445	445	361	361	445
Overige verzekeringen	45	45	45	45	45
Onderwijs	85	85	85	85	85
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	71	71	71	71	71
Reserveringsuitgaven	389	389	453	453	389
Huishoudelijke uitgaven	730	730	730	730	730
Werkgerelateerde uitgaven	0	67	67	67	0
Participatie uitgaven					
Participatie uitgaven	337	337	337	337	337
Totaal uitgaven	3.299	3.366	3.346	3.346	3.299
Budget exclusief regelingen gemeente	29	155	346	429	29
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	70	0	0	0	70
Korting collectieve zorgverzekering	50	50	0	0	50
Individuele inkomenstoeslag	0	0	0	0	10
Almelo Doe(t) Mee	29	29	0	0	29
Jeugdfonds Almelo	60	60	0	0	60
Totaal regelingen gemeente	209	140	0	0	219
Budget bij realistisch gebruik van regelingen gemeente	122	178	346	429	122
Budget inclusief alle regelingen gemeente	239	294	346	429	248

Tabel B2.5 Alleenstaande, AOW-gerechtigd

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm
Inkomsten				
Netto inkomen incl. vakantietoelage (VT)	1.501	1.651	1.801	1.951
Bijdragen Rijk				
Huurtoeslag	395	394	340	281
Zorgtoeslag	131	131	131	131
Totaal bijdragen Rijk	526	525	471	412
Totaal inkomsten	2.027	2.176	2.272	2.363
Basis uitgaven				
Huur	657	657	657	657
Gas, water, elektra	198	198	198	198
Telefoon, internet en televisie	70	70	70	70
Gemeentelijke heffingen	53	53	53	53
(Collectieve) zorgverzekering	222	222	213	213
Overige verzekeringen	13	13	13	13
Vervoer	16	16	16	16
Reserveringsuitgaven	188	188	220	220
Huishoudelijke uitgaven	294	294	294	294
Participatie uitgaven				
Participatie uitgaven	115	115	115	115
Totaal uitgaven	1.827	1.827	1.850	1.850
Budget exclusief regelingen gemeente	200	349	423	514
Regelingen gemeente				
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	53	0	0	0
Korting collectieve zorgverzekering	25	25	0	0
Almelo Doe(t) Mee	15	15	0	0
Totaal regelingen gemeente	93	40	0	0
Budget bij realistisch gebruik van regelingen gemeente	279	375	423	514
Budget inclusief alle regelingen gemeente	293	389	423	514

Tabel B2.6 Paar, AOW-gerechtigd

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm
Inkomsten				
Netto inkomen incl. vakantietoeslag (VT)	2.053	2.259	2.464	2.670
Bijdragen Rijk				
Huurtoeslag	422	422	376	326
Zorgtoeslag	250	228	198	168
Totaal bijdragen Rijk	672	650	574	494
Totaal inkomsten	2.725	2.909	3.038	3.164
Basis uitgaven				
Huur	703	703	703	703
Gas, water, elektra	286	286	286	286
Telefoon, internet en televisie	79	79	79	79
Gemeentelijke heffingen	70	70	70	70
(Collectieve) zorgverzekering	445	445	426	426
Overige verzekeringen	16	16	16	16
Vervoer	33	33	33	33
Reserveringsuitgaven	265	265	329	329
Huishoudelijke uitgaven	530	530	530	530
Participatie uitgaven				
Participatie uitgaven	188	188	188	188
Totaal uitgaven	2.614	2.614	2.660	2.660
Budget exclusief regelingen gemeente	111	295	378	504
Regelingen gemeente				
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	70	0	0	0
Korting collectieve zorgverzekering	50	50	0	0
Almelo Doe(t) Mee	29	29	0	0
Totaal regelingen gemeente	149	80	0	0
Budget bij realistisch gebruik van regelingen gemeente	231	345	378	504
Budget inclusief alle regelingen gemeente	261	374	378	504

Bijlage 3. Uitsplitsing gemeentelijke bijdragen

Figuur B3.1. Maandelijkse gemeentelijke bijdrage per huishouden bij een (langdurig) inkomen van 100 procent Wsm.

